

STELLARUM DIVISIONES.

II. AFFECTIOES STELLARVM AD HORIZONTEM, ET PUNCTVM VERTICIS RELAT ARVM sunt vel secundum Azimuth, vel secundum Almucantarath.

Azimuth sunt Circuli Verticales, per quos distantia cuiusque Stelle à quatuor *Atandi*, sive *Horizontis* plagis cognoscitur.

Almucantarath sunt Circuli Alitudinum, per quos Stellarum Alitudo suprà *Horizontem* cognoscitur.

III. AFFECTIOES STELLARVM AD DVODECIM COELI DOMICILIA Relatarum sunt, quibus Stelle distinguuntur per sex Circulos Positionum, ita ut alix Stelle sint in Primo, alix in Secundo &c. Domicilio; Sed hæc Affectioes ad Astrologiam pertinent.

AFFECTIOES RATIONE MOTUS SECUNDI sunt, quæ respiciunt vel Eclipticam vel Equinoctialem.

IN ECLIPTICA sunt Longitudo & Latitudo.

Longitudo Stelle est ejus Distantia à Principio *Arietis* in *Consequentiam* Signorum numerata.

Latitudo Stelle est ejus Distantia ab Ecliptica versus Polum Septentrionalem, aut Meridionalem, unde duplex est *Latitudo*.

Latitudo Septentrionalis versus Polum Boreum.

Latitudo Meridionalis versus Polum Austrinum.

IN EQUINOCTIALI est Declinatio.

Declinatio est Distantia Stelle ab Equatore versus alterutrum Mundi Polum, & est Duplex.

Borealis Declinatio ab Equatore versus Polum Boreum.

Australis Declinatio ab Equatore versus Polum Austrinum.

Circuli Longitudinum, Latitudinum, Ascensionum, Descensionum, Declinationum, Alitudinum, Verticis, & denique Positionum imaginatione debent concipi in Cælo.

De Longitudinibus, Latitudinibus, & Declinationibus vide modò citatum Typum *Frano-graphicum* pag. 86, 87. ubi etiam Circulorum Verticalium, Azimuth, & Almucantarath fit mentio.

TERTIA PARS ASTROGRAPHIÆ, STELLARUM FIXARUM DIVISIONES, ET TYPOS ASTROGRAPHICOS COMPLECTENS.

STELLÆ FIXÆ SEU INERRANTES. *Stellæ* Cælestes incolæ, suorum Cognominum occasione attribuit *Vniformi Motui*, quo suprà omnes *Planetas*, æquali distantia, non modo à se invicem, verum etiam à Terrâ, feruntur. Tardissimâ promotione, ut jam antè dictum, & lentissimo gradu Motus ille pergens, non nisi post plurimos annos elapsos, ingenii humani indagati-

Stellarum
Fixarum
rariissimus
Motus.

Aristyllus
& Timo-
charis ca-
rum primi
observato-
res.

Post eos
Hippar-
chus.

Ejus prior
opinio.

Posterior.

Ptolemæus.

onem, & observationem subit, idcirco hæcenus diversimodè tractatus, & demonstratus ab *Artificibus*, ex quorum cerebris diversarum *Hypothesum* structurae prodierunt. De antiquissimis illis temporibus non constat, quid Stellarum Fixarum Observationibus præstiterint: *Aristyllus* & *Tymocharis* primi contemplationem hanc amplexantes, ut *Ptolemæus* refert, Fixarum quarundam Declinationes & Loca in Longitudinem, per Lunæ ad ipsas adpullus definita, posteritati subministraverunt. Tanti tamen Observationes illæ non fuerunt momenti, ut ad *Astronomiæ* partem hanc promovendam multum operæ contulissent, nisi quod forsitan *Hipparcho* stimulum addiderint, & incitamento fuerint, ut Fixarum Stellarum loca observandi ingentem illum laborem susceperit, quo eorundem Motum certum definivit, iisdem certa loca assignavit, easdemque jam multis ante illum seculis suis nominibus insignitas, in certos *Asterismos* distinxit. Hæc Observationes usque ad nostra tempora vigorem suum obtinuerunt, ita ut quovis tempore *Artifices* suas Observationes cum illis contulerint, & ejusmodi collationis beneficio, mensuram Motus illius, quo Fixæ Stelle moveri solent, inquisiverint, atque hoc pacto sua tempora *Hipparchi* temporibus aptaverint. Cum autem nullæ Veterum Observationes inveniantur, & omnino etiam ignotum sit quomodo & quâ ratione Observationes suas peregerint, ex fundamento tam infirmo, & incerto varix opiniones exortæ sunt, miris verborum digladiationibus ab *Astronomis* ventilatæ, quæ hæcenus decisione nulla composuit, & conciliatæ sunt. *Hipparchus* ipse qui de *Tymocharidis* Observationibus planè dubitavit, initio in eâ versatus est opinione, solas Stelle Fixas Zodiaco vicinas in *Consequentiam* moveri, ut *Ptolemæus*, cap. 1. lib. 7. *Mathematicæ* Construit, indicat: Verum postea mentem suam mutans Stelle Fixas æqualem Motum attribuit. Eius sententiam sequutus est *Ptolemæus*, qui *Hipparchi* Observa-

tiones in nonnullis correxit, & quasdam Stellas aliis nominibus insignivit, ut ipse cap. 4. lib. 7. *Mathematicæ* Construit, docet, & facti sui rationem reddit. Proximis 740. post *Ptolemæum* annis de nullo constat, qui Stellarum indagatiōem incubuerit, nisi *Albategnius*, alias *Mabumedes*, circa annum *Christi* 740. florens, qui, ut ipse de se scribit cap. 51. lib. 1. *de Scientiâ Stellarum*, cas, contra *Ptolemæi* opinionem, citius moveri, & intra 66. annorum spatium Fixas uno gradu promoveri, atque nullam ei Motui inæqualitatem subesse statuit. Porro absurdum pronunciat cuiusdam opinionem autumantis, quod Stelle in *Consequentia* progredientes, postquam 7. gradus absolverint, totidem in *Antecedentia* regrediantur. Hujus dogmatis *Ptolemæus* meminisse ait, quæ verba, cum in *Textu* *Ptolemæi* Græco nusquam leguntur, *Bullialdus* suspicatur, aut in Arabicum *Ptolemæi*, aut in ipsum *Albategnii* textum irrepsisse. Vide *Astronom. Philolæicam* lib. 5. cap. 1. Opinio posterorum quorundam deliramento conveniens: *Arzachel* enim, *Arzachel*, & forsitan nonnulli cum ipso, supposit, Fixas Motu suo in *Consequentia* 10. gradus absolvere, & totidem deinceps *Remotione* sua in *Antecedentia* consumere.

Ab *Arzachelis* deliramento haud multum abluat illud, quod somniavit *Thebit Ben-Coræ*, Stellarum Fixarum *Progressionem* & *Regressionem* apparere, dum super duobus Circellis, *Arietis* & *Libre* capitibus affixis, *Equinoctii* *Puncta* moveri statuit, quorum *Epiciclorum* Centra non moveantur per totum Zodiacum, ut *Alphonfina* Dogmata volunt. Juxta *Thebit* igitur Stelle Fixæ ultra grad. 21. & min. 30. non promovebuntur, quantum scilicet inter limites *Maximarum* *Equationum* comprehenditur. *Alphonfina* *Figmentum* *Chimæram* finxit duo capita gestantem in *Arietis*, *Libre*que principio, duosque Circellos, semidiаметrum habentes 9. graduum, quorum Centra annis 49000. totum Zodiacum pererent, & in quibus *Puncta* *Equinoctialia* annorum 7000. spatio moveantur, ita ut Verum *Equinoctium* aliquando medium præcedat, aliquando sequatur, atque ob eandem causam Stelle Fixæ aliquando progrediantur, aliquando regrediantur. His Circellis etiam expeditur *Trepidationis* Motus, utpote mutationem *Obliquitatis* Zodiaci demonstrantibus, diciturque Motus ille proprius *Ostææ Sphære*, annis 7000. in Circellis

Albateg-
nius.

Arzachel.

Thebit
Ben-Coræ.

Alphonfina.

Trepidatio-
nis Motus.

STELLARUM DIVISIONES.

li dictis, ad *Arietis* & *Libre* capita affixis, revolutionem seu potius *Librationem* suam expediens, *Equinoctiorum* sedes mutans, atque *Obliquitatem* Eclipticæ augens aut minuens. Nonne autem *Sphæra* Motus est ille, qui annis 49000. tranfert Stelle per totum Zodiacum. Falsas hæc Theorias & Hypotheses refutat hodierna *Experientia*, quæ in Motibus Regularibus tantam *Anomaliam* non agnoscit.

Coperni-
cus.

Alphonfina successerunt *Bernhardus Walleberus*, *Wernerus*, & *Copernicus*, qui in hoc Stellarum Fixarum observandarum labore vehementer quoque desudarunt. *Copernicus* quantitatem anni inæqualem & retinuit, & demonstrare conatus est: retinuit itidem Motum inæqualem Fixarum, sublati tamen absurdus illis de eorundem repeditione erroribus, statuitque circa Polum Zodiaci annorum *Equinoctiorum* 25816. spatio Polum Terreni Globi turbinare. Hæc in *Antecedentia* turbinatiōe admittit dictorum Polorum Terrenorum Motus aliis tardior, aliis velocior statuitur, atque ex hæc inæqualitate oritur Inæqualis Motus *Præcessionis* *Equinoctiorum*, atque adeo Motus Solaris, & Stellarum. Interea autem dum Poli Sphære Terrestri Zodiaci Poles circumcunt, ab his modò longius, modò propius absunt, ut *Bullialdus* lib. 4. *Philolæi* demonstrat. *Christianus Longomontanus* *Obliquitatem* Eclipticæ mutationem, cum inæquali *Equinoctiorum* Motu concinnans, cas *Revolutions* æquales facit; Non verò, ut *Copernicus*, *Revolutions* *Obliquitatis* subduplam ad reditum *Anomalie* *Equinoctiorum*. Valde quoque imminuit *Equationem* *Præcessionis* *Equinoctiorum*,

Longo-
montanus.

ita ut *Copernicæ* dimidio minorem dissentit acutissimus *Bullialdus* lib. 5. 1. contradicens ipsi Motum Stellarum eumque per Punctum *Equinoctii* *Recessum*, & per *Turbinatiōem* Polorum, & Fixarum Regionem, Cœli motum Sex ipsius rationes sive argumenta Tandem omnibus his Observationibus posuit indefessus, & omnem fidentis *Brabe* *Atlantis* illius *Danieli*, qui *Polego* accuratissimo, post Solis Motum fundamentum locavit. Hic cum Principe laudatissimo alium circa Motum se deprehendisse ait, *Equinoctiorum* *Tropicis* vicinæ sunt, suam *Latitudinem* *Eclipticæ* Polum motum habentem fuisse, & Zodiacum à nonnullis recessum enim verò licet quædam *Latitudines* firmant, omnes tamen *Latitudines* variationi, sed eandem referant, ita statui queat. *Scaliger* lib. 4. de *Emendationibus* *Imperii* *Poli* *Equinoctialis* *Motum* ex cogitavit, *Pole*, nescio cui imaginario *Puncto*, cavet, illuc usque asserens *Eclipticæ* magis ac magis minuentem, ac *Pole* notam esse, nec, quos secum eventum provideri. Sed quandoque bonus

STELLARUM DIVISIONES.

STELLA, ASTRUM, SIDUS est Cælestes Corpus, globosum, in Cælesti aërâ, sive vastissimo Cæli spatio Terrestri Sphæra circumfuso, splendens, ac perpetuo motu circumagitatam, & à Deo Architecto Summo ad certos suos fines destinatum. Stellam nonnulli *Stella* appellatiōem suam sumpsisse autumant, quod radios suos emittat: *Sidus* a sidendo dictum videtur, quia subsidit, i. e. occidit: Alii *Sydus* per y. scribunt, quod *Sydus* sit quasi *circus*, & congregatio plurium Stellarum; unde & differentiam faciunt inter Stellam, & *Sidus*, ac Stelle nomine unicum aliquod corpus designant, *Sidus* verò appellatiōe totam certam Stellarum congeriem, ex pluribus Stellis in unam Figuram aut Imaginem Cælestem confor-

Stella quid.
Corpus.
Unde didi.
Unde didi.
appellatur.

matam, & vulgò *Asterismum* a Quidam ex *ov* & *ad* composundas esse, licet sint, qui affirmant, quod rotunda Figura luminis, & ut perfectissima, perfectissimè videlicet & Stellis maxime convergentibus, quocunque in positu atque aliam faciem, & quidem rotundant. Non tamen tam absolute rotundam perfectam rotunditatem *diurna* testatur, quæ *Martem* rotundat, & multa alia in Stellis observata fuerint.

STELLA est vel ERRATICA vel FIXA; & UTRAQUE vel NOTRAORDINARIA, vel VETUS & ORDINARIA.

STELLÆ NOVÆ, ET EXTRAORDINARIÆ ERRATICÆ sunt quæ extra Ordinem ad certum tempus saltem, infra *Ostæum Orbem* cursum suum & habitudinem, ac distantiam à cæteris Stellis mutant. Tales 66. à *Reformatione* Cæli numerant.

STELLÆ ERRATICÆ VETERES, ET ORDINARIÆ, sunt quæ in Sphæra, ab initio Mundi mobiles, suas ad se invicem, & ad Stelle Fixas habitudines mutant, & *PLANETÆ* vocantur, de quibus *Stellæ* *Cicero*: *Quæ verbo*, & falsis *Græcorum* vocibus errant; *Revera* certo lapsu spatioque feruntur.

Cæterum ut *Duces* in Cælo Stellato *Planete* versantur, quolibet tanquam *Duce* exercituum, veluti subditorum suorum, colorem *Ducis* sui emulantium ducente *Sapientibus* suo exercitui accenset, *Jupiter* clarus, *Mars* ferrugineus, *Sol* flavus, *Venus* buxocinertias, *Luna* pallidas. Color ex binis commixtus, ut plerumque fit, duobus eandem Stellam Fixam infervire arguit.

STELLÆ
ERRATICÆ
NOVÆ.

VETERES.

Stellarum
Colores.

STELLÆ
NOVÆ.

Futurorum
planetarum.

Unde &
quomodo
orientur-
certum.

STELLÆ NOVÆ, ET EXTRAORDINARIÆ FIXÆ sunt, quæ ex & ad certum tempus saltem conspicue vel à Deo creantur, vel conspicue re- quacunque alia & nobis ignota ratione producuntur, ac in *Superiori* *Ætheris* Stellarum Fixarum domicilio mobiles, habitudinem ad Stelle Fixas cæteras eandem Stellis Novis proculdubio *Dei* *Opt. Max.* aliquid singulare semper, & aliquid *bus* vult significare, & innuere, ita quasi nuncios pramittens, partim *Iniustitiæ* censæ contra impietatem ingratisimorum hominum, qui tam execranda *impro Creatoris* suo deserviant; partim verò *Misericordiæ* & *Clementiæ* suæ, quæ suos an- protegit. An verò tales Stelle nascantur, & intereant, an è contrario ex invisibilibus visibiles & conspicue fiant, ita ut inusitatus & incognitus motu in exce- prius descendisse potuerint, revertantur, res incerta atque nobis ignota est. quæ partem conjecturis ventilare, sed decidere non possumus. Vide *Alfredi* *En- vironum* part. 1. cap. 13. pag. 982. ubi etiam quæstionem, an Stelle quæ *Magis* *am* parit in Oriente, naturalis fuerit, ob tres rationes negat, 1. quia non in *Cammentari* Regione, & quidem infima ejus parte apparuit, & *Magis* domum cer- 2. quia non habuit motum Stellis convenientem, sed *Magorum* peregrinationi & ipsi quiescentibus quiescentem, quod mora Hierosolymitana probat. 3. quia

Yy 2